

De stille maker en de luie kletser

Interview met pianoduo Beth & Flo

Direct na hun fraaie en sprinkelende optreden in de Grote Kerk op zaterdag 11 mei 2024, spreek ik Elsbet Remijn en Claudette Verhulst. Zij traden op als pianoduo Beth & Flo en hebben nog energie genoeg om al mijn vragen te beantwoorden.

Ik heb erg genoten van jullie optreden.

En hoe vonden jullie zelf dat het ging?

Flo: Het was erg leuk. Elk publiek is weer anders, maar we hadden het geluk dat de akoestiek ook zo prettig was en het publiek deed leuk mee. Dus voor mij voelde het als een heel fijn concert.

Beth: Nou, ik denk inderdaad wat jij zegt, we spelen niet vaak in zo'n grote kerk. Er zijn meer concertseries in kerken. Die hebben over het algemeen, is onze ervaring, net een iets kleiner formaat. En hier kun je echt nog meer genieten van de akoestiek. Ja, dat vind ik heel lekker.

En in een theater is geen natuurlijke akoestiek. En dat is wel wat we als pianisten van huis uit gewend zijn. En het is heel fijn om daar weer even lekker gebruik van te maken. Dan speel je wel anders.

Flo: Iets langzamer, toch?

Beth: De eerste helft duurde iets langer dan normaal, omdat we gewoon iets langzamer moesten spelen door de akoestiek.

Flo: Ja, als we dan luisteren bij het inspelen, dan merken we van, oh, hier moeten we net even wat meer tijd nemen, omdat anders in de galm de vorige klank nog zit. Anders gaat alles zo vol door elkaar heen. En natuurlijk, als er mensen in de ruimte zitten, dan wordt dat iets minder, maar omdat deze kerk zo ver doorloopt, blijft de akoestiek toch wel redelijk met veel galm. Daar houden we rekening mee.

Beth: Het is een beetje het effect van wel of niet articuleren. Als je te snel praat of niet goed genoeg articuleert, dat zou een beetje het effect worden als wij te snel spelen met heel veel akoestiek.

Jullie hebben twee verschillende programma's.

Kunnen jullie het verschil uitleggen?

Beth: We hebben dus een concertprogramma en een theaterprogramma.

Flo: Het theaterprogramma is meer cabaret-kleinkunst. We zingen veel meer liedjes, bijvoorbeeld. En kortere stukken ook. In concerten, zoals hier, spelen we best wel wat langere werken. In het theater moeten we het wat korter houden. Daar is een heel andere spanningsboog en daar passen we de lengte van de stukken op aan.

Beth: het heeft ook met de verwachtingen van het publiek te maken. Als je een echt vol klassiek concert verwacht, dan gebeurt er bij ons heel veel wat je normaal niet in een concert meemaakt. Maar als je een cabaretvoorstelling verwacht, dan is dit concert dat natuurlijk totaal niet. Ja, het zijn echt twee verschillende dingen. En 'cabaret' is ook zo'n woord. Wij doen in het theater meer kleinkunst, en daar valt cabaret onder.

Wat vonden jullie eigenlijk van de vleugel?

Die is nieuw voor de organisatie en jullie hebben er tenslotte verstand van...

Beth: We hebben al op heel wat vleugels gespeeld, ja. Het viel ons wel op dat niet alle toetsen gelijkwaardig zijn in hun klank. Dus vooral vond ik in het discant, dus aan het bovenregister, dat daar nog wat onregelmatigheid zat. Alleen denk ik wel dat het nog mooier zou kunnen worden als er wordt nagekeken dat elke toets evenredig is in zijn aanslag. En dat was dus nu niet helemaal het geval, waardoor niet alle toetsen de klank geven die je dezelfde aanslag geeft.

En is daar iets aan te doen?

Flo: Dat is zeker aan te passen. Een stemmer kan dat doen.

Beth: Heel bizar, die komt dan echt met een heel dunne naald en prikt die dan in de hamerkoppen. En dan kan een toon supermooi gaan glanzen of heel warm worden.

Flo: Sommige tonen waren iets doffer van klank, terwijl je die wel op dezelfde manier aanslaat dan andere. Dus die mogen ook weer gelijk getrokken worden. Maar verder vonden we wel allebei dat de vleugel heel mooi hier in deze kerk past. Maar hij kan dus nog mooier worden.

Hoe zijn jullie aan de naam Beth & Flo gekomen?

Beth: Ik heet Elsbet

Flo: En in een van mijn voornamen zit flo. Ik heb heel Franse voornamen: Claudette Catherine Flo-rence. En dan krijg je Beth & Flo.

Hoe zijn jullie er in hemelsnaam op gekomen om quatre mains te gaan spelen? De Gevleugelde Vrienden deden het allemaal op aparte vleugels...

Beth: Het is gezelliger. Er is geen andere instrumentalist die zijn instrument deelt, over het algemeen. Hiervoor is echt heel veel muziek gecomponeerd en we wilden als duo gaan optreden.

Flo: Ja, gezelliger kan niet, we zitten ook altijd op één bankje. Toen we wilden gaan optreden, kwamen we erachter dat het gewoon heel gezellig was en ook dat we iets anders wilden dan een standaardconcert geven. En dan kom je toch wel snel uit op quatre mains, want ja, twee vleugels is iets kostbaarder om bij elkaar te krijgen. We nemen hem nooit zelf mee, dus we zijn altijd afhankelijk van de concertserie, die ofwel een vleugel al heeft of er eentje gaat huren. En twee huren, dat komt wel eens voor, maar niet zo vaak. Dus één vleugel, dat is toch wel wat we het meeste doen.

Maken jullie zelf ook muziek of spelen jullie alleen werk van anderen? En geef je daar dan een eigen draai, interpretatie aan?

Beth: Ik denk dat het twee verschillende dingen zijn. Want bij een interpretatie gaat het er echt om dat we precies trouw zijn aan de noten. En een eigen draai geven kan ook, als we bijvoorbeeld een bestaand thema nemen en daar een liedje op maken, zoals het ook gebeurt. Dus het is er allebei. Bijvoorbeeld dat laatste liedje wat we zongen, Ding in een ding, dat is gebaseerd op de Canon van Pachelbel. Hier hebben we een eigen draai gegeven aan een bestaand muziekstuk, dit verwerkt in iets nieuws. Maar bijvoorbeeld bij het nummer Moldau, dat speelden we als laatste, daar bleven we helemaal trouw aan de noten, die de componist heeft opgeschreven. Dus daar gaat het dan echt om hoe wij het vertolken.

Flo: Dat lange stuk van Gershwin was ook helemaal uitgeschreven, maar dat is dan wel weer een bewerking door een andere componist. Omdat dat eigenlijk een stuk is voor piano en orkest. En wij spelen deze versie voor vier handen op één piano. Die heeft iemand anders voor ons bewerkt. Dat kan ook nog.

Jullie mogen dromen. Wat of waar of hoe zouden jullie nog eens willen spelen?

Beth: Jij noemde net al dat het natuurlijk altijd kostbaar is om een concert op twee vleugels te doen. Maar het zou wel een droom zijn om in het theater een tour te doen met twee vleugels. Ook omdat het theatraal ook zo'n mooi beeld is, twee vleugels op het podium.

Flo: We schrijven zelf ook liedjes en om die dan met een groter ensemble te kunnen spelen, zou ook nog wel een droom zijn. Dus dat je de liedjes eigenlijk nog verder bewerkt met nog meer instrumentatie dan alleen maar de piano. En het zou mooi zijn om een keer met een heel orkest op te treden.

Jullie hebben wel al eens iets met een beroemd orkest gedaan, toch!?

Beth: Met het Royal Philharmonic Orchestra hebben we een album opgenomen. Dankzij de componist Oliver Davis, van wie we ook stukken speelden vandaag. Die heeft het album voor ons gecomponeerd, maar de muziek is allemaal voor pianoduo. En bij de meeste nummers speelt dat orkest mee.

Kunnen jullie een verklaring geven voor de titel van het concert, "Ensuite"?

Beth: En suite betekent in het Frans volgende. We kozen hiervoor omdat we het naast het theaterprogramma doen.

Flo: En natuurlijk omdat het zich zogenaamd in een café in Parijs afspeelt. En het bekt ook gewoon lekker.

Beth: Verder zit er ook de naam van een muziekstuk, suite, in. Verder hebben er niet echt een briljant antwoord op.

Kunnen jullie iets over de rolverdeling, tijdens het maakproces en het spelen, vertellen?

Beth: Claudette is iets meer de maker, zij schrijft de meeste liedjes.

Flo: Wat we qua stukken gaan spelen, dat gaat vaak in goed overleg. Vaak hebben we wel een idee van, ik zou dit wel graag willen spelen, oh, en dit wil ik wel graag spelen. Dan zijn we meestal rond de zomer aan het nadenken, als we een nieuw programma willen voor het seizoen daarna, om in te gaan studeren. Dan moeten we natuurlijk ook bepalen wie boven en wie onder mag spelen.

Beth: Dan hebben we echt een comfortzone.

Flo: De comfortzone van mij is vaak beneden en van Elsbet is die vaak boven. Maar het is soms ook wel eens leuk om dat om te draaien, voor het publiek, maar ook voor onszelf.

Beth: We stappen daar bewust weleens uit, omdat we anders teveel gaan specialiseren, zodat zij alleen maar mooi die akkoorden en de bassen en zo kan spelen. En ik het gefriemel in de hoogte. Dus we proberen daar juist niet een te vaste rol in te hebben. En verder, qua rolverdeling, wat vanzelf gaat, is dat ik in een concert altijd van de informatie ben en jij meer van de droge opmerkingen. Ja, maar zo zijn we gewoon.

Flo: Ik ben niet echt van veel woorden.

Beth: Zij is de stille maker en ik ben gewoon de luie kletser.

Jullie vullen elkaar heel goed aan, zoveel is duidelijk. Zijn jullie nog niet op elkaar uitgekeken?

Flo: Nee, nog lang niet, we vinden elkaar nog steeds leuk en er is nog zoveel uit te proberen. Zeker in het theater kan alles!

Fred Nieuwesteeg
Foto's Moniek Molenaar